

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35301
Nom	Recursos tecnològics aplicats a la intervenció logopèdica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau de Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau de Logopèdia	28 - Recursos tecnològics i sistemes de comunicació augmentativa	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
MARQUEZ BALDO, LIDIA	270 - Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació

RESUM

La matèria “Recursos tecnològics aplicats a la intervenció logopèdica” té com a objectiu fonamental donar a conèixer la implementació en els processos d'avaluació, diagnòstic i intervenció logopèdica dels recursos tecnològics. A través d'aquesta assignatura es pretén dotar a l'estudiant de la informació bàsica perquè arribe a comprendre els fonaments de la tecnologia informàtica i la seua aplicació en l'àmbit de la Logopèdia. L'acostament a la tecnologia informàtica es realitzarà quant a una eina de múltiples utilitats en qualsevol actuació professional del logopeda, en el procés general orientat a respondre les qüestions que li ocupen, amb una especial atenció als processos d'integració dels recursos tecnològics en els processos d'intervenció en Logopèdia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Sense requisits específics.

COMPETÈNCIES

1203 - Grau de Logopèdia

- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdica, tant individuals com col·lectius, i establir objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent les diferents etapes evolutives de l'ésser humà, incloent-hi la perspectiva de gènere.
- Seleccionar, implementar i facilitar l'aprenentatge de sistemes de comunicació augmentatius així com el disseny i l'ús de pròtesis i ajudes tècniques necessàries adaptats a les condicions físiques, psicològiques i socials dels seus pacients.
- Treballar en els entorns escolar, assistencial i sanitari formant part de l'equip professional. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb logopèdia.
- Conèixer els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

- Conèixer i valorar de forma crítica la terminologia i la metodologia pròpies de la investigació logopèdica.
- Manejar les tecnologies de la comunicació i la informació.
- Facilitar l'aprenentatge de sistemes alternatius i augmentatius de comunicació. així com el disseny i l'ús de pròtesis i ajudes tècniques necessàries.
- Coneixements d'informàtica relatius a l'àmbit d'estudi.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Manejar ajudes tècniques per a la comunicació, el joc, la mobilitat i el control de l'entorn, sistemes de signes manuals, sistemes gràfics. Manejar ajudes tècniques per a la comunicació augmentativa i alternativa: Taulers de comunicació. Comunicadors. Dispositius d'accés a l'ordinador. Programari adaptat. Avaluar les capacitats comunicatives i necessitats específiques i globals del pacient. Seleccionar en funció de criteris dels sistemes i característiques funcionals dels signes per a la comunicació i les seves formes d'indicació. Adaptar programes de rehabilitació augmentatius a diferents contextos (taller ocupacional, disseny curricular, etc.) Dissenyar i implementar intervencions amb sistemes específics per a la deficiència visual i auditiva. Manejar els instruments i tecnologia necessaris per a aquestes intervencions Implementar en els programes les aplicacions multimèdia interactives i visualitzadors de la parla per a l'avaluació, disseny i intervenció. Aplicar els recursos tecnològics necessaris per a la intervenció en trastorns motòrics greus i de comunicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tecnologies de la Informació i Comunicació: recursos i serveis.

Recursos Tecnològics. Concepte de Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC). Internet: web 1.0 i web 2.0. Característiques de la informació en Internet. Accés a la informació. Ús dels recursos tecnològics en logopèdia.

2. Les TIC en la formació i actualització professional

Les TIC com a recurs per a l'accés a la informació científica. Portals i webs de logopèdia. Bases de dades bibliogràfiques. La comunicació entre professionals mitjançant les TIC. Recursos tecnològics per a la col·laboració entre professionals. Difusió d'experiències i recerques.

3. Recursos tecnològics en l'avaluació psicoeducativa.

Ús del suport informàtic en l'avaluació psicoeducativa. Breu Ressenya Històrica. Avaluació informatitzada. Avaluació adaptativa. Programari Utilitzat en l'Avaluació i Diagnòstic Psicoeducatiu. Tests específics per a logopèdia.

4. Aplicacions multimèdia interactives: avaluació i disseny.

Concepte d'aplicació multimèdia. Classificació dels multimèdia. Criteris de qualitat de les aplicacions multimèdia. Disseny i desenvolupament d'aplicacions multimèdia per a la intervenció en logopèdia.

5. Aplicacions multimèdia per a la intervenció en trastorns del llenguatge oral i escrit.

Aplicacions multimèdia per al nivell expressiu del llenguatge. Les TICs per al desenvolupament del nivell comprensiu del llenguatge. Recursos tecnològics per a la intervenció en problemes de la lectoescriptura.

6. Tecnologies per a la intervenció en trastorns del parla i la veu.

Aplicacions tecnològiques de fonètica articulatòria. Visualitzadors del parla: concepte, característiques fonamentals. Els visualitzadors del parla per a la intervenció en trastorns del parla i la veu. Sistemes de reconeixement de veu.

7. Recursos tecnològics per a la intervenció en trastorns de l'audició.

Pròtesi i ajudes tècniques. Aplicacions per al desenvolupament del llenguatge oral i la lectura labial. Aplicacions per a l'aprenentatge de la llengua de signes. Aplicacions per a llenguatge mixt: bimodal i la paraula complementada.

8. Les TICs per a persones amb greus problemes de comunicació.

Característiques de les persones amb greus problemes de comunicació. Tecnologies per a l'accés a l'ordinador. Comunicadors electrònics. Programes i recursos d'estructuració ambiental. Aplicacions multimèdia d'emocions.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en laboratori	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	16,00	0
Elaboració de treballs individuals	22,00	0
Lectures de material complementari	4,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	8,00	0
Preparació de classes de teoria	8,00	0
Resolució de casos pràctics	7,50	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

- Estudi de l'alumne/a, preparació i realització de les proves d'avaluació.
- Supervisió de treballs pràctics, orientació i resolució de dubtes.
- Treball autònom de l'estudiant: preparació de treballs, revisió de casos clínics, disseny de la intervenció, elaboració d'informes.
- Classes teòriques impartides pel professor/a en les quals es treballaran els diferents continguts de la matèria, promovent la intervenció participativa dels estudiants a través de la resolució de les qüestions que vagen sorgint al llarg de l'estudi.
- Classes pràctiques, demostracions i estudi de casos amb l'objectiu que els/les estudiants adquirisquen els coneixements necessaris per a l'avaluació, establiment d'un diagnòstic i elaboració de programes d'intervenció i selecció de materials d'intervenció adequats a cada pacient.
- Classes teòric-pràctiques en aula d'informàtica per al maneig de programes i recursos tecnològics específics.

* En cas que la situació pandèmica així ho aconselle, les classes teòriques i pràctiques s'impartiran de manera virtual.

AVALUACIÓ

L'avaluació es farà mitjançant diversos procediments:

- Activitats pràctiques (70%). S'avaluaran a través de les tasques entregades en Aula Virtual.
- Continguts teòrics (30%). S'avaluaran mitjançant proves objectives (tipus test) en Aula Virtual.

Per a superar l'assignatura és necessari tindre aprovades totes les activitats del curs.

En cas que alguna activitat no aconseguisca els requisits mínims per a ser considerada com a aprovada i, sempre que les dates de lliurament ho permeten, es podrà donar una segona opció de recuperació que podrà consistir a millorar la tasca entregada o fer una tasca alternativa a aquesta, segons indicació del/la professora. En aquestos casos, l'activitat es puntuarà amb una nota de 5 com a màxim.

En qualsevol cas, totes les activitats són recuperables també en segona convocatòria, mantenint-se la nota d'aquelles que ja s'hagen superat en primera convocatòria.

L'assignació de les matrícules d'honor es realitzarà únicament entre els/les estudiants que aproven l'assignatura en primera convocatòria. S'assignaran a aquelles persones que obtinguen les millors qualificacions, per estricta ordre, i sempre que aquestes siguen de 9 o més punts. En cas d'empat en les qualificacions, es tindrà en compte, per aquest ordre, la realització d'activitats voluntàries, l'assistència a classe i el número d'activitats amb qualificacions excel·lents (major nombre de tasques amb qualificació

de 10, major nombre de tasques amb qualificació entre 9,5 i 9,9, etc.).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- La bibliografia básica de la materia se limitará a los materiales propios del profesorado, que se incorporarán a Aula Virtual.

Complementàries

- Arnaiz, P., Hurtado, M.D. y Soto, F.J. (Coords.) (2010). 25 años de integración en España: Tecnología e inclusión en el ámbito educativo, laboral y comunitario. [Material multimedia]. Consejería de Educación, Formación y Empleo de la Región de Murcia. <https://redined.mecd.gob.es/xmlui/bitstream/handle/11162/1526/01820112013044.zip?sequence=1&isAllowed=y>
- Arnaiz, P., Gracia, M.D. y Soto F.J. (Coords.) (2018). Tecnología accesible e inclusiva: logros, resistencias y desafíos. Consejería de Educación, Juventud y Deportes de la Región de Murcia. <http://diversidad.murciaeduca.es/publicaciones/tecno2017/investiga.html>
- Arriba, JA., Modino, R. y Cid, J. (2012). Programa iParlea de Comunicación Aumentativa mediante la selección de símbolos pictográficos en dispositivos móviles (iPad, iPod, iPhone) para usuarios con dificultades de expresión oral. En J. Navarro et al. (Coords.) (2012) Respuestas flexibles en contextos educativos diversos. Consejería de Educación, Formación y Empleo de la Región de Murcia. <http://diversidad.murciaeduca.es/publicaciones/dea2012/docs/iparlea.pdf>
- González, G. (2009). Logopedia escolar digitalizada. Instituto Superior de Formación y Recursos en Red para el Profesorado (ISFTIC). <http://ares.cnice.mec.es/informes/18/index.htm>
- Marqués (2012). Impacto de las TIC en la educación: funciones y limitaciones. 3C TIC. Cuadernos de desarrollo aplicados a las TIC, 2(1). <https://doi.org/10.17993/3ctic.2013.21>
- Navarro, J., Fernández, M.T., Soto, F.J. y Tortosa, F. (Coords.) (2012). Respuestas flexibles en contextos educativos diversos. Consejería de Educación, Formación y Empleo de la Región de Murcia. <http://diversidad.murciaeduca.es/publicaciones/dea2012/>
- Rodríguez, Y. y Rodríguez, G. E. (2019). Competencia digital en Fonoaudiología: retos de formación profesional desde los avances tecnológicos. Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología, 39(4), 192-200. <https://doi.org/10.1016/j.rlfa.2019.04.003>
- Ruiz, J. y Sánchez, J. (2008). Tecnologías de apoyo en logopedia. Horsori.
- Santos, A. (2010). El uso de las nuevas tecnologías para alumnos con necesidades educativas específicas. Bubok Publishing.

- Toledo, P. y Hervás, C. (2008). Nuevas tecnologías aplicadas en el ámbito de la logopedia. Ministerio de Cultura.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

FITXA D'ADDENDA DE LA GUIA DOCENT	
Nom d'assignatura	Recursos Tecnològics aplicats a la intervenció en Logopèdia
Titulació	GRAU EN LOGOPEDIA

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats a la guia docent.

2. VOLUMEN DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Es mantenen el volum de treball i la planificació temporal de la docència inicialment arreplegats a la guia docent.

3. METODOLOGIA DOCENT

Es manté la metodologia docent inicialment arreplegada a la guia docent.

4. AVALUACIÓ

Es manté l'avaluació inicialment arreplegada a la guia docent.

5. BIBLIOGRAFIA

Es manté la bibliografia inicialment arreplegada a la guia docent.

